

kjendelse, end at naar man vedtager denne Lov, gaar man ind paa en Betragtning, som er himmelvidt forskjellig fra den, der laa til Grund for den grundlovgivende Rigsdagsforsamling, da den vedtog Grundloven og Valgloven. Derfor agter jeg at stemme mod denne Lov. — Der var en Ytring af den høitærede Minister, som undrede mig lidt. Den høitærede Indenrigsminister sagde, at Regjeringen ikke havde været saa naiv at tro, at det var en Behagelighed, man vilde give Folkethinget, for at det skulde være søieligt. Nei, jeg har snarere hørt en Mistanke udtalt om, at det skulde være det Modsatte, en Ubehagelighed, det vilde vise Folkethinget. Det er jeg nu overbevist om, aldeles ikke har ligget i Regjeringens Tanke. Den har vist kun havt den Tanke, at det var hensigtsmæssigt at faae den Forandring gjort; men saaledes gaar det lidt med Bennerne, med de Fortrolige, med dem, der ere mere keiserlig sinde end Keiseren selv; de have fortalt, hvad Meningen skulde være med et saadant Lovforslag, og vilde man tage Hensyn dertil, maatte man snarere sige, at Mistanken mod Regjeringen maatte gaa i modsat Retning. Jeg deler ikke denne Mistanke; men det var kun, forbi Ministeren kom med den Bemærkning, at jeg dog vilde gjøre en Modbemærkning. Jeg skal altsaa herved erklære, at jeg for mit Vedkommende tror at være i Overensstemmelse med Grundlovens Mening, som den er givet, og som den er fortolket ved Valgloven, naar jeg stemmer mod det foreliggende Lovforslag. Det er ikke dermed min Mening at stemme imod det videre Fremme, thi det pleier man ikke at anse for passende overfor Regjeringens forslag, men kun mod det endelige Resultat; om der end kommer til at foreligge nok saa mange Betænkninger, vil det ikke have nogen Indflydelse paa mig.

Berg: Jeg antager, at hele Thinget er enigt om, at dette Lovforslag prøves nærmere i et Udvalg, og de enkelte Spørgsmaal, om hvorvidt ikke en eller anden Endring, vedrørende det Spørgsmaal i Valgloven, som dette Forslag gaar ud paa at ændre, kunde optages deri, ville jo naturligt finde sin Overveielse i et saadant Udvalg. Der vil det vel ogsaa nærmere og mere indgaaende end allerede her i Debatten blive undersøgt, hvorvidt Regjeringen har været heldig i at fortolke Grundlovens Bestemmelser eller, hvorvidt Grundloven rummer den Fortolkning, Lovforslaget gaar ud fra. De Lærde ere jo uenige derom. Det er just ikke noget Bevis for eller imod, thi om alle Ting ere de egentlige Sagkyndige altid uenige, idetmindste har jeg gjort den Erfaring, at der eksisterer ikke det Spørgsmaal, vedrørende himmelske eller jordiske Forhold, und-

tagen at de Sagkyndige, de, der navnlig give sig ud for de egentlige Sagkyndige, altid have været uenige derom. Det vil med andre Ord sige, at de ikke altid have været enige, at der har gjort sig visse modsættende Anskuelser gjældende. Forsaavidt skal jeg derfor ikke ligeoverfor dette Hovedspørgsmaal, som det synes at være for de Herrer, komme videre ind paa Sagen. Jeg har ikke følt min Grundlovsfamvittighed besværet af Forslaget, det vil sige, at selv om jeg ikke har kunnet følge fuldstændig med i den Bevisførelse, vor ærede lærde Kollega for Rjøbenhavns 5te Valgfreds (Spos) gav nu, selv om der kan komme Momenter frem fra anden politisk Side, som maasse ogsaa kunne tiltale En, vil jeg dog sige, at jeg forstaar ikke den grundlovmæssige Omtaalighed, der tror, at man vender op og ned paa noget som helst Grundlovsprincip ved dette Forslag. Jeg kan ikke skjønne rettere efter min Lægmandsforstand, end at „dagligt Bederlag“ kan ligesaa godt fortolkes som et dagligt Bederlag for Mandatstiden som for den saakaldte Samlingstid, og jeg kan her benytte Exempler fra Praxis til nærmere at godtgjøre dette. Samlingstiden er jo ingenlunde et Begreb, der bestemmer den Enkeltes Virksomhedstid, thi man har havt Medlemmer, der have været borte det Meste af Samlingen, men naar de blot ere komne tilstede den sidste Dag og have været her den første, har Ingen kunnet negte dem de samlede Diæter. Man har havt Medlemmer, som have kunnet være borte uden Orlov i Uger, stundom i Maaneder, og Ingen har hittet paa at negte dem Bederlag. Denne Praxis taler ingenlunde for de Herrers Opfattelse, der ville samle det daglige Bederlag om det Princip, at det navnlig er Mandens daglige Nærverelse her, der skal godtgjøres. Hvad denne Side af Forslaget angaar, vilde jeg have ønsket, at Grundloven havde tilladt, at f. Ex. ikke det samme Bederlag havde været sat for Landstinget som for Folkethinget. Det er vitterlig nok, at Landstinget kan tage sig mange og stundom lange Ferier, og hvis derfor dette Forslag eller et lignende skulde søges igjennem, vilde det være naturligt, om et andet dagligt Bederlag blev fastsat for Landstinget. Jeg vil ogsaa hensjette, hvorvidt ikke det System, her er fastsat, ved en Tilføining i Lovforslaget kan finde en yderligere Betræftelse paa, at det kan forenes med Grundloven, den Tilføining nemlig, at naar Rigsdagsmand uden Orlov, der gives efter de nærmere i Forretningsordenen fastsatte Regler, forblive borte fra deres Plads en vis længere Tid, miste de deres daglige Bederlag, den daglige Godtgjørelse, eller ogsaa at de, som andetsteds skal være Tilfaldet, komme til at betale en vis Bøde. Dersom man indførte en saadan Bestemmelse, vilde vi yderligere slaa fast, at det System, der her tilsigtes indført, ikke er